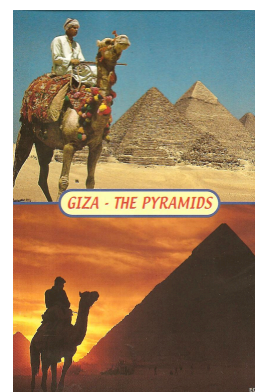
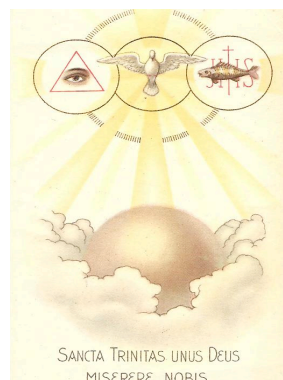
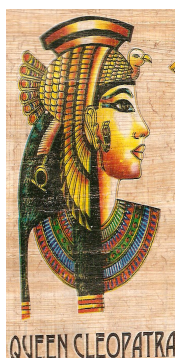
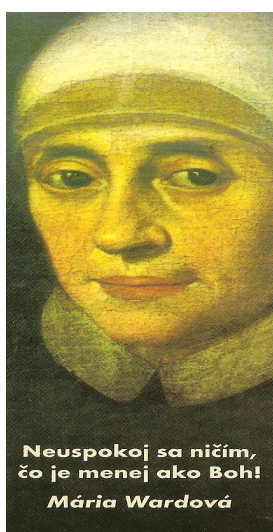

Liečba chorôb čajovínami sv. Damiána a Kozmu podľa diagnóz I. časť Karol Minarčík

KOZMA A DAMIÁN

Sv. Kosma a Damián

Jedným z najušľachtilejších a najhumánnejších ľudských činností je povolanie lekára. Ak sa toto povolanie stane pre človeka poslaním, podporované živou vierou, je nepochybné jeho blahodarné pôsobenie na vyliečenie pacienta.

Prvého novembra si východná cirkev pripomína sviatok dvoch lekárov — sv. Kozmu a Damiána. Narodili sa v Arábii. Viaceré životopisy uvádzajú, že boli bratia, dokonca dvojčatá. Mali ešte troch bratov: Antima, Euprepia a Leontína, ktorí pre Krista tiež podstúpili mučenícku smrť. Matka Teodora dobrou kresťanskou výchovou a osobným príkladom hlboko vtlačila lásku k Bohu do ich mladých srdc.

Sv. Kozma a Damián svoju mladosť prežili v Sýrii, kde si osvojili aj lekárske umenie. Povolanie lekára vykonávali v Sýrii a Cilícii. Neboli len dobrými lekármi, ale aj horlivými kresťanmi. Cestou k chorému sa za neho vrúčne modlili a prosili Svätého Ducha, aby správne a vhodne ošetrili chorého. Nepodávali len lieky na utíšenie fyzických bolestí, ale sa snažili pomôcť chorému aj náboženskou útechou. Horlivo povzbudzovali chorých k pokániu a oživovali v nich vieru a dôveru v Boha. Pohanom zasa zvestovali Kristovu blahozvesť.

Za svoje lekárske služby neprijímali peniaze ani iné odmeny, za čo dostali pomenovanie „anargyry“, t. j. muži, ktorí neprijímajú peniaze — nezištní (bezšrebníci). Svojou ušľachtilou činnosťou získali veľkú vážnosť nielen u kresťanov, ale aj u pohanov. Táto vážnosť svätým bratom umožnila ľahšie šírenie Kristovej nauky.

V čase Diokleciánovho prenasledovania cilícijský miestodržiteľ Lysiáš svätých lekárov dal uväzniť. Pri vypočúvaní Lysiáš naliehal, aby sa zriekli svojho Boha a poklonili sa pohanským bohom. Svätí Kozma a Damián odmietli. Svoj postoj nezmenili ani po mnohých mučeniach. Nakoniec ich miestodržiteľ dal sťat' mečom. Stalo sa to v meste Aigai.

Životopisci sa rozchádzajú v roku smrti svätých bratov. Uvádza sa rok 281, tiež aj rok 303.

V sýrskom meste Kyros bola na ich počesť postavená slávna bazilika. V tomto meste boli svätí bratia aj pochovaní. O rozšírenie ich úcty sa pričínal byzantský cisár Justinián I. (527-565). Na západ ich úcta prenikla koncom 5. storočia. Z oblasti Stredomoria na sever sa rozšírila v stredoveku. Zvlášť silná bola v Nemecku, najmä v tzv. hanzových mestách.

(viď Príloha Obr. 1)

Spracoval: Mgr. Sedláková Alena, PhD.

Overil: VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied v Bratislave. E. Borcin
e-mail : ebor@centrum.sk

Kniha je určená pre širokú verejnosť a chorých, ktorí sa chcú liečiť pomocou bylinnej doplnkovej liečby.

Obálku navrhol a ilustroval:
Mgr. Alena Sedláková PhD.

Grafická úprava
Mgr. Frišničová Mária

Všetky práva sú vyhradené. Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani inak rozširovať (elektronický, fotografickou reprodukciou a podobne) bez písomného súhlasu majiteľov práv.

V Prešove : Štátna vedecká knižnica, 2008

Liečba chorôb čajovinami sv. Damiána a Kozmu podľa abecedných
diagnóz.

Prvá časť (I)

Autor: Karol Minarčík, Mária Harničárová a kolektív

Spoluautori:...in memoriam:

Mgr. Jozef Klembara +
Mgr. František Demek +
Mgr. Jozef Buranovský +

Zostavovateľ:

Bc. Mária Grejtáková - Harničárová

Posúdil:

MUDr. Peter Vojčík
MUDr. Martin Miko
MUDr. Eva Sinajová
MVDr. Lucia Linerová
MVDr. Pavol Krajný

Recenzent:

PharmDr. Vincent Kollarčík, PhD.
Doc. Dr. Ján Príslupský, CSc.
Doc. PhDr. Alžbeta Hanzlíková, PhD.

Jazyková úprava:

Prof. PhDr. Ján Jurčo
PhDr. Anna Minarčíková
Mgr. Mária Grejtáková, mladšia.

Grafická úprava:

Mgr. Mária Frišničová

Prepísal a tabuľky:

Ing. Melánia Mikolajová

Obálku navrhol a ilustroval:

Mgr. Alena Sedláková PhD.

Referát pre dohľad nad ochranu osobných údajov:

Jaroslav Valerián

Spolupráca a poznámky:

Bc. Anna Kiníková
Mgr. Veronika Žolnová - Grešová
Tatiana Hromiáková

Význam alternatívnej medicíny:

Doc. PhDr. Eliáš Galajda

OBSAH

PREDHOVOR	11
Úvod	12
NÁVOD NA LIEČBU LIEČIVÝMI RASTLINAMI – ČAJOM – DIÉTOU.	16
HISTORICKÝ POHĽAD NA PRÍRODNÉ LIEČIVÁ	17
Svetová zdravotnícka organizácia a jej programy zdravia.	17
VYSVETĽOVANIE ZVÄZKOV PRÍRODY A SOLIDARITY MEDZI ĽUĎMI Z POHĽADU E. DURKHEIMA.	19
POPIS CHOROBY, VÝVOJ, PRIEBEH A LIEČBA ZORADENÁ PODĽA ABECEDY.	21
Vzťah ľudí k liekom	21
Abecedný zoznam jednotlivých chorôb, s popisom choroby a kódmi diagnóz.	22
1. AFTY, APHTHAE, AFTY, K 12	22
1. 0. Choroby ústnej dutiny, (K 12 – 13)	22
1.0.1 Stafylokokové infekcie	22
1.1. Otrava stafylokokovým jedom (Enterotoxycosis staphylococcica)	23
1.1.2 Bakteriálne nákazy – stafylokokové infekcie	23
1.2 Zelená lekárň pri aftách	24
2. AKNÉ, ACNE VULGARIS, AKNÉ, (L 70 –L 70.8)	25
2.0 Acne L 70	25
2.1 Zelená lekárň pri akné (L70.3) a kožných chorobách (L00 – L99)	26
2.1.2 Liečivá na akné	28
3 ALERGIE, ALLERGIA, PŘECITLIVĚLOST, J30	28
3.0 Akútne infekcie horných dýchacích ciest (J00 – J99)	28
3.1 Symptómy, prejavy a príčiny alergickej (vazomotorickej) nádchy	29
3.1.0 Vazomotorická a alergická nádcha (rinitída) J30	29
3.2 Vplyv vitamínu C na ľudský organizmus	30
3.3 Zelená lekárň pri alergických ochoreniach	30
4. ANGÍNA HRUDNÍKOVÁ, ANGÍNA PEKTORIS, ANGÍNA SRDEČNÍ, I 20 – I 25	31
4.0 Ischemické choroby srdca (I 20 – I 25)	31
4.1 Angína pectoris – hrudníková angína (I20)	31
4.1.2 Angina pectoris z pohľadu pátra Františka Ferdu, Karola Poura a Adelle Davis	32
4.2. Zelená lekárň pri angine pectoris	33
5 BOLESTI BRUCHA, DYSPEPTICKÝ SYNDRÓM , DYSPEPSIE, K30	34

5.0 Dyspepsia K30	34
5.1 Indigestia - porucha trávenia	34
5.2. Akutný zápal červovitého prívesku, Apendicitis, Záněť červovitého přívěsku	37
5.2.0 Choroby červovitého prívesku (K 35 - K 38)	37
5.3 Zelená lekárň pri poruchách trávenia	37
6. BOLESTI HLAVY	38
6.1. Migréna, G 43	39
6.1.0 Epizodické a záchvatové poruchy (G 40 - G 47)	39
6.2. Zelená lekárň pri bolesti hlavy	40
7. BOLESTI V KRÍŽOCH, M 51.0	41
7.0 Iné poruchy medzistavcových platničiek M53	41
7.1 Myómy, D25	41
7.1.0 Nezhubné nádory, (D10 – D36	41
7.1.2 Kvapavka, Gonorrhoea, A54	42
7.1.2.1 Indikácie Cotrimoxazolu Al forte pri infekčných ochoreniach	42
7.1.3 Zoznam doporučených bylín pre liečbu kvapavky	43
7. 1. 4 Chlamýdia trachomatis, A56	43
8. BOLESTI NA HRUDI, I 20, I 21	46
9. BOLESTI V PRSIACH, E 30	46
9.1 Puberta, Pubertas, Puberta	47
10. BOLESTI V ZADKU, V KRÍŽOCH, M 54	47
10.0 Bolesť chrbta – dorzalgia, M 54	47
10.1 Vplyv horčička na svaly a jeho denná dávka	47
11. BRADAVICA	48
11.0 Vírusové bradavice – verruca, B 07	48
12. CUKROVKA	49
12.0 Diabetes mellitus (E10 – E14)	49
12.1 Doporučené byliny pri cukrovke	51
12.2. Čaj ako pochutina	55
13. ČREVNÉ PARAZITY	56
13.0 Helmintózy, helmintózoony, (B65 – B83)	56
13. 1 Askaridóza, B77	56
13.2 Helmintozoonózy, B81	57
13.3 Rastliny pri liečbe črevných parazitov	57
13.4 Recepty pri liečbe črevných parazitov	59
14. DNA A PAKOSTNICA, ARTHRITIS A UR(AT)ICA	60
14.0 Metabolické poruchy, (E70 – E90),	60
14.1. Rastliny pri liečbe Dna – Pakostnica, látková premena	61

15. EKZÉMY, KOŽNÉ CHOROBY	67
15.0 Dermatitídy a ekzémy (I20 – I30)	67
15.1. Doporučené rastliny pri liečbe ekzémov	67
16. FAJČENIE	68
16.0 Tuberkulóza, (A20 – A19)	68
16.0. 1 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu, F10	68
16.1. Rastliny pri liečbe fajčenia a alkoholizmu	68
16.2 Rastliny pri liečbe alkoholizmu	69
17. GANGRÉNA, GANGRAENA, GANGRÉNA	69
18. HYPOFÍZA A NADĽADVINKY	70
18. 0 Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok, (E00 – E90),	70
18.0.1 Choroby štítnej žľazy, (E00 – E07)	70
19. HĽUZA R 22	71
19.0 Lokalizované navretie, hrča a uzlík kože a podkožného tkaniva R22	71
20. HNAČKA	71
20.0 Dyspepsia K30	71
20.1 Doporučené byliny a rastliny pri liečbe hnačky	72
21. HNISANIE	74
21.0 Dekubitálny vred – preležanina, I89	74
21.1 Použitie rastlín pri liečbe hnisania a odtokov	74
22. HORÚČKA	78
22.0 Zdĺhavé reumatické choroby srdca (I05 – I09)	78
22.0.1 Reumatická mitrálna insuficiencia I05.1	78
22.1. Vhodné rastliny pri liečbe horúčky	78
22.2 Recept pri liečbe horúčky	80
23. HUČANIE V UŠIACH	80
23. 0 choroby ucha a hlávkového výbežku (H60 –H95)	80
24. CHOROBY CIEVNE	81
24.0 Cievne choroby mozgu (I60 –I69)	81
24.1 Odporúčané byliny a rastliny pri liečbe cievnych chorôb	82
24.2 Recepty pri liečbe cievnych chorôb	85
25. CHOROBY ČREVNÉ	85
25.0 Hnačka – nešpecifikovaná neinfekčná a kolitída gastroenteritída, K 52.9	85
25.0.1 Ulcerózna kolitída – vred črevný, K 51	85
25.1 Črevná kolika	86
25.2 Hnilobná črevná dyspepsia	87
25.3 Syndróm dráždivého hrubého čreva.	87

25.4	Zoznam črevných chorôb podľa medzinárodnej klasifikácie	87
25.5	Hnačka – diaorrhoea – prújem	88
25.5.1	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu, A09	88
25.6	Krvácanie – haemorrhagia – hemorágia	88
25.6.0	Iné nutričné malokrvnosti D53	88
25.6.1	Hemolytické anémie D55-D59	88
25.7	Paratyfus – parathypus – paratyf	89
25.7.0	Brušný týfus a paratýfus, A01	89
25.8	Týfus brušný – typhus abdominalis – tyfus břišní	89
25.8.0	Iné infekcie salmonelami, A02	89
25.9	Zápal červovitého prívesku- appendicitis- záněť červovitého prívesku	89
25.9.0	Akútny zápal červovitého prívesku – Appendicitis acuta, K 35	89
25.10	Zápal tenkého čreva – enteritis - záněť tenkého střeva	89
25.10.0	Crohnova choroba tenkého čreva, K50.0	89
25.11	Zápal hrubého čreva vredový – colitis ulcerosa – záněť tlustého střeva vředový	89
25.11.0	Crohnova choroba hrubého čreva, K50.1	89
25.12	Vhodné rastliny pri liečbe črevných chorôb	90
25.13	Recepty pri liečbe črevných chorôb	99
25.14	Hnačka, (A09, K52.9)	104
25.15	Vhodné rastliny a byliny pri liečbe hnačky	104
25.16.	Recepty pri liečbe črevných chorôb	105
25.17	Hemoroidy – Haemorrhoides – Hemeroidy, I84	106
25.17.0	Čisté črevo , výber stravy – základom je zdravie	107
25.17.1	Klyzma – Clyzma – Klyzma, Klystýr	108
26.	CHOROBY DETSKÉ	109
26. 1	Epidemická detská obrna	109
26.1.0	Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy (G80 – G83)	109
26.1.1	Detské mozgové ochrnutie	109
26.2.	Zoznam detských chorôb a doporučené rastliny	110
26.3.	Doporučené rastliny pri liečbe detských chorôb	111
27.	CHOROBY INFEKČNÉ	114
27.0	Akútny zápal lymfatických uzlín – lymphademitis acuta, L04	114
27.1.	Použitie rastlín pri liečbe infekčných chorôb	115
28.	CHOROBY KOSTÍ	119
28.1.	Zoznam chorôb kostí a doporučené rastliny	120
28.2.	Rastliny pri liečbe chorôb kostí	121
28.3.	Recepty pri liečbe chorôb kostí	125
29.	CHOROBY KOŽNÉ	125
	Tuberkulóza kože a podkožného tkaniva, A18.4	125
29.1	Dermatitídy a ekzémy, (L20-L30)	125
29.2.	Zoznam kožných chorôb a doporučené rastliny	127
29.3.	Rastliny pri liečbe kožných chorôb	129
29.4.	Recepty pri liečbe kožných chorôb	143
30.	CHOROBY KRČNÉ	148

30.0 Choroby dýchacej sústavy (J00-J99)	148
30.0.1 Iné choroby dýchacích ciest (J30-J39)	148
30. 1 Zoznam krčných chorôb a doporučené byliny	148
30.2. Doporučené rastliny pri liečbe krčných chorôb	149
30.3. Doporučené recepty pri liečbe krčných chorôb	153
30.3.1 Včelý med a jeho antibakteriálne účinky pri kataré hrtana	155
31. CHOROBY KRVNO-INFEKČNÉ	155
31.0 Vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice, (B00-B09)	155
31.0.1 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti, (HIV) (B20-B24)	155
31.1. Zoznam chorôb krvno-infekčných a doporučené byliny	156
31.1.2 Doporučené byliny a rastliny pri liečbe krvno-infekčných chorôb	157
31.2. Doporučené recepty pri liečbe krvno-infekčných chorôb	166
32. CHOROBY MOČOVÝCH ORGÁNOV, (N00 - N99)	168
32.1. Zoznam chorôb močových orgánov a doporučené byliny	173
32.1.2 Doporučené byliny a rastliny pri liečbe chorôb močových orgánov	174
32.3. Recepty chorôb močových orgánov a doporučené byliny	187
33 CHOROBY NÁDOROVÉ – TUMOR – NÁDOR, (C00- D48)	189
33.0 Nádory, (C00 – D48)	189
33.0.1 Carcinoma in situ, (D00– D09)	189
33.0.2 Nezhubné nádory, (D10 – A36)	189
33.1 Vznik nádorovej bunky a jej príčiny	191
33.1.2 Nádorové markery	191
33.2 Chlamýdia trachomatis ako onkogén	192
33.3 Recept na liečbu vredu krčka maternice	193
33.4. Doporučené čajoviny pri nádorových ženských chorobách	194
33.5. Doporučený bylinný rozpis pri nádorových ochoreniach a kombinácie bylín od kňaza Mgr. Jozefa Buranovského	195
34 CHOROBY NERVOVÉ A MOZGU	197
34.0 Choroby centrálneho nervového systému (G00 – G09)	197
34.1 Zápal mozgových plien – meningitis acuta – zánet mozgových plien acutní (G03)	197
34.1.1 Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy – encephalitis, myelitis a encephalomyelitis (G04)	197
34.1.2 Choroby nervové a dôležitosť vitamínu B6	202
34.2 Doporučené byliny a rastliny pri liečbe chorôb nervových	203
ZÁVER	220
Register Slovensko – latinských názvov rastlín	221
Zoznam bibliografických odkazov a iné informačné zdroje	224
PRÍLOHY	227
Venovanie:	248

PREDHOVOR

Karol Minárčik

Citát:

Keď človek koná dobrý skutok, hoci by nemusel, Boh pozrie dolu, usmeje sa a vraví:
„ Len pre tento okamih stálo za to stvoriť svet.“

(Talmud)

Tieto časy, ktoré sú plné zhonu a chaosu moderných výdobytkov svojej doby a väčšina ľudí sa odklonili od prirodzeného spôsobu života a svojím životným štýlom si spôsobujú rôzne ochorenia, mali by sme sa opäť nad sebou zamyslieť, nad svojou existenciou a kam spejeme, čo chceme dať do vienka budúcim generáciám v bunkovom systéme DNA, a opäť začať vyhľadávať liečbu chorôb pomocou bylín, ktoré každým rokom rastú na našom Slovensku z Božej milosti a láskavosti.

Dnešná doba a zdravotníctvo je na vysokej úrovni v liečbe rôznych chorôb a v aplikácií rôznych druhov antibiotík, ktoré na jednej strane liečia a na druhej strane majú rôzne vedľajšie účinky a negatívny vplyv na ľudský organizmus. Pretože sa nemôžem pozerat' na ľudstvo rútiace sa do záhuby, ktoré si svojím nekontrolovaným spôsobom užívania liekov spôsobuje rôzne ťažké poškodenia orgánov. Preto som sa rozhodol z popudu vyššej moci Božieho milosrdenstva a na základe niekoľkoročných skúseností v liečbe bylinami spracovať takýmto spôsobom knihu v liečbe chorôb pomocou čajovín, ktorá by mala pomôcť chorým v ich ťažkostiach a zdravím k prevencii ich zdravia.

Táto kniha bola zostavená už v socialistickom systéme vecí, ale vtedajší režim mi ju neumožnil vydať.

V tejto knihe až v tej dobe demokracie a slobody slova, som sa rozhodol ju vydať a usilujem sa o to, aby ľudia poznali liečivé byliny, ich liečebnú silu a pozitívne účinky na ľudský organizmus, kde treba zapojiť aj všemohúcnosť Stvoriteľa od ktorého závisí náš život.

Na záver chcem poďakovať všetkým svojim priateľom, ktorí s myšlienkou knihy prišli a pomohli pri jej zostavení, formulovaní myšlienok, technickej príprave, celkovej úprave a konečnom vydaní tejto knihy, ktorá by mala pomôcť každému človekovi v chorobe a prevencii. (viď Príloha, Obr. 2, 3, 4)

V Prešove, 2008.

Úvod

Bez jedla, vzduchu a tepla, vody by človek nemohol žiť, ale aj málo platné by bolo pre neho toto všetko, ak by nebol zdravý, čiže zdravie je najdôležitejším činiteľom v živote človeka. Človek pri živote dýcha pľúcami, čiže dýchajúc prijíma vzduch do seba a z neho O₂, čiže kyslík lat. oxygénium, ktorý je darcom života všetkého, čo žije na svete.

Aké zdravie majú občania toho ktorého štátu, to závisí hlavne od ich zrodu a aj dedičnosti. Na zrod človeka má účinok jeho rozmnožovanie, plodenie ľudí v národoch, prípadne z minulosti miešanie národov! Momentálny zrod človeka veľmi závisí od toho, v akom zdravotnom stave sa nachádzajú jeho sploditelia a potom dostaneme zdravotný stav štátu jeho občanov.

Slovensko v minulosti obsadili, resp. obývali Slováci síce, ale prehnali sa cez neho postupne aj iné, až divé národy v minulosti ako boli hlavne: Kelti, Markomani, Médovia, Kvádovia, Avari, Huni, Sarmavia, Partovia, Rímania, Turci a obchodníci Sama z Francie a Grékov, s ktorými sa Slováci aj určite populačne zmiešali a prejavuje sa to dnes rôzne v štáte, lebo do tela Slovákov v dávnej dobe sa dostali gény spomínaných národov!

U človeka je dôležité, akú stravu, jedlo pojedá! Vieme dobre, že Slováci veľmi dávno jedli surové mäso a veľmi dlho nepoznali a nekonzumovali všetky druhy zeleniny a ovocia, ako to poznajú a jedia dnes, čo má nesporne veľký vplyv na terajšie zdravie Slovákov a obyvateľov Slovenska, ktorých zdravie bolo po roku 1948 väčšinou zničené do určitej miery komunizmom hlavne po stránke duševnej, čiže mozgovej (centrálneho nervového systému). Aj veľká chemizácia pôdy a výroba potravín z takejto pôdy od uvedeného roku dávala pri výrobe potravín nezdravé potraviny pre pečeň človeka pohromu!

Za pomoci zažívacích orgánov v tele človeka pečeň u neho spracuje potraviny a ešte aj moč urobí, preto by bolo vhodné veľmi, ak by občania na Slovensku si zobrali príklad od Francúzov a Bulharov a jedli toľko zeleniny a ovocia ako uvedené národy!

Preto od dôb starých predkov Slovákov, ktorí jedli surové mäso, je v krvi obyvateľov Slovenska - kyselina močová, preto podľa štatistiky dnes na Slovensku trpí na dnu, pakostnicu, podagru ako choroby látkovej premeny s obsahom kyseliny močovej v krvi, čo môže mať pôvod z dedičnosti, zo surového mäsa.

Z ľudstvom prišla na svet aj nemoc, čiže rôzne druhy chorôb, či už telesné alebo duševné ako mozgové. Preto choroby u človeka jestvujú na svete prakticky od vtedy, od kedy žije človek. Je prirodzené, že už dávno sa človek bránil chorobám, lenže spočiatku nevedel ako a čím sa liečiť. Postupne ale človek zistil, že niektoré rastliny okolo neho rastúce, ovocné stromy a ich plody pri chorobe používané pomáhajú mu sa ozdraviť. Tým spôsobom už vtedy vznikla fytoterapia - ako liečba prírodnými liekmi.

Fytoterapia má u nás na Slovensku dlhodobú a bohatú, hodnotnú tradíciu a výsledky. Celé storočia naši predkovia hojivé zeliny využívali k liečbe najrôznejších nemocí a preto sa nám dnes vidí, že v minulosti ľudia na Slovensku aj z toho titulu boli zdravší.

Zelinami, čiže prírodnými liekmi sa neliečili už vtedy nielen ľudia, ale bol liečený aj dobytok. Preto sa liečivé rastliny stali aj súčasťou rôznych povestí, piesní, lebo poskytovali duševnú útechu a nádej každému, kto ich potreboval a ich využíval. Nikdy však naši predkovia bez dôvodu vtedy nevedeli, nehovorili, že na každú nemoc jestvuje nejaká liečivá zelina. Nie je preto potrebné dnes sa vracieť o stovky rokov naspäť. Tiež v súčasnej dobe žijú medzi nami ľudia, ktorí s veľkou láskou, ochotou, obetavosťou pomocou liečivých rastlín a prírodných liekov ľudom vracajú zdravie, ba dokonca ich zbavujú najťažších nemocí.

A práve na Slovensku, kde sa nachádzajú horstvá, úžiny, rastú tu také liečivé rastliny, ktoré v iných štátoch Európy pre nedostatok vlhky, vody v zemi a vplyvom veľkého tepla nemôžu rásť z klimatickej situácii, ale na Slovensku sú pre ich rast blahodárne podmienky v zemepisnej šírke.

Na začiatku bolo odhaľovanie, výskum liečivých rastlín ich účinkov zväčšia náhodné a získané skúsenosťou našich predkov. Neskôr, s rozvojom chemických vied skúmanie liečivých rastlín ukázalo, že liečivá sila rastlín, prírodných liekov spočíva v množstve účinných látok, ktoré sú v nich obsiahnuté. Zároveň však prudký rozvoj chémie, obchodu priniesol vzostup výroby chemických liečiv, ktorých používanie v medicínskej liečbe začalo prevládať. Lekári vierou v ich obrovské liečebné možnosti odsunuli do úzadia aj z obchodného hľadiska a teraz, možno aj z politických prírodné lieky, liečivé rastliny, atď., ku ktorým mali "odmeraný postoj" a liečba sa tak potom sústredila najmä do rúk "ľudových liečiteľov" - čiže bylinkárov. Až doba neskoršia ukázala, že cenné skúsenosti a výsledky získané liečbou prírodnými liekmi stáročiami získané nemožno ignorovať a teraz sa aj Európa vracia a speje k liečbe prírodnými liekmi, pre svoj štát.

Cez to všetko však dnes má fytotherapia svoje pevné miesto v modernej medicíne. (treba sa na ňu pozrieť do ázijských štátov). Používajú sa tam k liečbe divo rastúce liečivé rastliny, ale stále viac sa uprednostňuje pestovanie aj liečivých rastlín, ktoré po šľachtení majú vyšší obsah účinných liečivých látok. V USA zistili, že v prírode sa nachádza zistených 40- vitamínov a rôznych látok, z ktorých je najdôležitejší prirodzený vitamín -C, ktorý sa do tela človeka musí denne pravidelne podľa potreby, v určitom množstve dodávať či už ide o zdravého alebo chorého človeka, lebo jeho telo organizmus si ho nemôže uskladniť do zásoby a v prípade potreby stále užívať. Podľa Americkej lekárskej vedy, teda telo zdravého človeka (Dávis, 1971, s. 2) musí denne dostať 2-3 mg C- vitamínu, čo sa obyčajne vždy nemôže dodržať, preto je nutné ho umele dodať do tela tabletou! Keďže u nás občania nedodávajú svojmu telu patričné množstvo C-vitamínu, to je príčinou, že dnes z tohto titulu je mnoho ľudí chorých na civilizačné choroby a tento stav spôsobuje štátu veľké a zbytočné náklady! Mnohí ľudia, aj keď sú, alebo boli informovaní, nemôžu si dovoliť kupovať pravidelne C-vitamín.

Rastliny, ako prírodná lekárka, slúžia dnes ako zdroj účinných liečebných látok používaných vo farmaceutickom priemysle na výrobu liekov. Aj keď komplexy obsahových látok rastlín pôsobia priaznivejšie a účinnejšie než syntetické liečivá, bolo by chybne myslieť si sa, že sa aj pri fytoterapii nemôžu vyskytovať nežiadúce vedľajšie účinky, (je ale aj opačný názor), jedine sa to môže vyskytnúť pri nerozumnej liečbe u jedovatých rastlín. Tieto sa môžu užívať k liečbe jedine v stopových množstvách! Preto pri používaní rastlín sa treba vždy poradiť s lekárom a rovnako sa treba vyhnúť samoliečiteľstvu, ktoré môže potom viesť k neskorému stanoveniu a zisteniu choroby a tým aj k zanedbávaniu iného vhodného liečebného postupu. Preto je treba sa nechať usmerniť bylinárskym lekárom.

Teda všetky prírodné lieky a liečebné prostriedky sú darom našej zeme. Podľa nášho názoru, by sa preto mal každý nemocný človek liečiť liečivými rastlinami v prostredí, v ktorom žije, pretože ľudia a rastliny ako prírodné lieky sú s prírodou spojení harmonickou jednotou. Ing. Janča, jeden z významných predstaviteľov alternatívnej medicíny, ktorý liečil tiež prírodnými liekmi, sa vyjadril o prírodných liekoch toto: " Svet začal bylinami a bylinami tiež skončí." (Heřt, J. 1955, s.13-16, 168-172), A to je pravda! Napokon pozrime sa na štáty Ázie, počnúc štátom Izrael, čím sa tam špeciálne liečia? Zásadne len prírodnými liekmi.

Na Slovensku a aj inde treba nemocnému pred liečbou dať otázku: "Akou medicínou sa chce liečiť?" a potom sa možno bude liečiť aj liečivými, prírodnými liekmi a nie chemickými, a tak ušetrí štátu liečbu a náklady na liečbu! U nás sa ešte úradne nelieči prírodnými liekmi a preto štát možno zbytočne vynakladá na liečbu občanov obrovské výdavky. Ak by použil na liečbu prírodné lieky, náklady na liečbu by podľa dohadov boli najviac vo výške 25%, terajších nákladov. Človek už v minulosti sa neliečil len bylinkami, ale postupne zistil, že pri chorobe v liečbe pomáhajú : aj teplo, voda, vzduch, hlina, starostlivosť o prostredie, tento spôsob sa nazýva:" zdravé ošetrovanie ". Takýto pohľad nachádzame na ošetrovaného jedinca v Nigtingaleovej teórii doplnenej o tzv. "manažment maličkosťí" (Farkašová a kol. , 2005, s. 78).

Zistil tiež, že liečivé účinky má aj včelí med, peľ, propolis a materskú kašičku, už z dávnej doby. Súčasťou liečby v dávnej minulosti boli aj rôzne zaklínadlá, tance a povery, ktoré boli vtedy súčasťou liečby. Týmto spôsobom, pravdepodobne už vtedy vznikala psychoterapia, ovládajúca u človeka hlavne mozog, ktorá bola úspešná len vtedy, kedy jej chorý človek veril. To platí v ľudovom liečiteľstve aj dnes.

V súčasnej dobe sa súhrn nešpecifických vplyvov sprostredkovaných psychikou, ktoré sa uplatňujú pri každej liečbe, nazýva placebovým pôsobením, „placebovým efektom“¹. (Heřt, J. a kol., 1995).²

Ďalším dôležitým momentom v živote Slovákov, obyvateľov Slovenska je dnes a vždy výživa. Drvivá väčšina obyvateľov Slovenska od nepamäti žila v poddanstve a mimo toho v pijanstve, alkohole a fajčení tabaku, v podvýžive a biede, pričom v takom stave potom manželia plodili potomstvo a z takého stavu životného štýlu sa rodili nezdravé deti, v neskoršom veku choré na rôzne dedičné choroby, a tým spôsobujúce štátu náklady na liečbu. V dnešnej dobe nastupuje užívanie drog u mladých ľudí, ktorí majú v dospelom veku rodiť zdravú populáciu. (Prevenia mestskej kriminality, 2002, s.25).

Preto sa chorobám človek môže ubrániť aj vtedy, keď sa rozumne stravuje a netrpí podvýživou! Prevenia proti upadnutiu do choroby je jednoduchšia a lacnejšia ako samotné liečenie (Hanzlíková a kol. 2004, s.211). Je preto dnes veľmi dôležité čo konzumujeme, lebo dnešná strava je čím ďalej viacej toxickejšia - teda jedovatejšia! (Pamplona Roger, 1995, s.18). Je samozrejme, že si potom musíme dávať pozor aj na cholesterol, čiže látky zo stravy, ktoré sa pri spracovaní hlavne pečťou, usadzujú v krvi a na tuk usadzujúci sa v žilách, čo človeku spôsobuje kôrnatenie a vápenatenie ciev, aj pri nadmernom používaní cukrov chemicky spracovaných a alkoholu. (Pamplona Roger,1995, s. 45-54).

Vplyv na zdravie obyvateľov Slovenska malo od nepamäti ich bývanie. Ústredné kúrenie v bytoch má blahodárny vplyv na zdravie občanov Slovenska. Ako to bolo v minulosti, pri bývaní bez ústredného kúrenia a aké následky aj dedičné tento stav spôsobil na zdravie ľudí bez ústredného kúrenia? Musel ťažko ochorieť predovšetkým na pľúcnu reumu, tiché choroby, hlavne reumatické. Choroby reumatického pôvodu sú ťažko vyliečiteľné, kde medicína ich nevie na 100 % spoľahlivo vyliečiť. (Vórosová a kol., 2005, s. 140).

Príroda má však svoje presvedčivé liečebné postupy, ktoré by za pomoci alternatívnej a farmakologickej liečby dosiahli 100 % vyliečenie chorého, avšak Slovenské zdravotníctvo dodnes úradne neuznáva liečbu pomocou liečivých bylín, alebo s použitím doplnkovej výživy JUS³ prichádza z prírody- Nahrín (Adamec,M.- Bumbala, P., 2007, s.2). Dodnes sa úradne nelieči liečivými rastlinami!

¹ Placebo efekt z lat. s významom „budem sa páčiť“.

² Podrobnejšie o metódach a členení alternatívnej medicíny v knihe Heřt a kol., Alternatívna medicína. Praha: GRADA Publishing, 1995.

³ JUST – angl.(džast) : práve teraz.

Podľa štatistiky zdravotný stav občanov na Slovensku po roku 1989 hovorí, že občania nad 15 rokov sú nemocní a to jeden na 100% úplne a druhý čiastočne. Preto boli vytvorené programy zdravia: Zdravie pre všetkých v 21. storočí. (Hanzlíková a kol., 2004, s. 31, 49).

Minulému Komunistickému režimu terajšia doba nerozumie. V obnovenej republike sa bezpečnosť dostala pod správu komunistickej strany (Mikloško, 1991, s. 11). Bolo to zlé obdobie. Obyčajní, normálni ľudia, ktorí sa báli za komunizmu a po novembri 1989 sa nadýchli, začali sa báť znovu.(Dzurinda, 2002, s.10, 71).

Čo je to demokracia?⁴ Demokracia nie je jednota... a prechod do nej spôsobil, že skoro každý občan je nemocný až na 20 % ochorenia centrálného nervového systému.

Tomuto ochoreniu predchádzajú pohlavné choroby ako sú HIV/ AIDS , sprevádzané chorobami dýchacích orgánov, tráviacich a kardiovaskulárneho systému. (Vórosová a kol. , 2005, s. 11, s. 151).

Na záver je nám potrebné vysloviť doporučená nielen pre zdravotníckych odborníkov Slovenska, že je potrebné , ba nutné aby slovenské zdravotníctvo už konečne uznalo úradne liečbu prírodnými liečivými rastlinami na Slovensku a za pomoci podľa uvedenej knihy ako učebnice sa vytvorila liečba. Kniha obsahuje podrobný popis liečby prírodnými liečebnými postupmi a aj recepty podľa abecedného zoznamu chorôb.

Je preto nutné za týmto účelom zriadiť Fakultu vysokej školy na úrovni lekárskej univerzity, zriadiť výskumný ústav pre bádanie liečivosti rastlín ich vegetácie a prebádať tie byliny u ktorých neboli ešte prebádané ich účinky. (Farkašová a kol., 2006, s. 15-18).

Doporučujeme túto učebnicu pre všetky štáty EÚ a jej obsah preložiť do všetkých jazykov štátov EÚ. (Sipko, 2004, s. 26-27)

Autor.

⁴ Gréc. demokracia – vláda ľudu, politické zriadenie v ktorom moc prislúcha ľudu.

NÁVOD NA LIEČBU LIEČIVÝMI RASTLINAMI – ČAJOM – DIÉTOU.

Pri liečbe liečivými rastlinami, čiže prírodnými liekmi, nemocný si musí uvedomiť, že vtedy už tablety, injekcie zároveň je priam škodlivé užívať. Ani liekové vitamíny ako napr. C sa nedoporučuje vtedy užívať.

Ako si pripravíme čaj?

Zmes liečivých rastlín pomelieme na mäsovom mlynčeku s veľkými dierkami a potom tieto rastliny po pomletí dôkladne premiešame tak, aby v jednej lyžici bolo z každej rastliny trocha, lebo pri liečbe rastlinami platí zásada, že čím viac máme rozmiešaných liečivých rastlín druhov, tým väčší bude pri liečbe úžitok, lebo sa takým spôsobom liečba umocňuje! Sú totiž aj také rastliny, ktoré liečia všetky jestvujúce choroby u človeka a zmiešané potom vyliečia aj takú chorobu, ktorú samostatne by nevyliečili, napr. zhubný nádor. rakoviny.

Pri starých, čiže chronických chorobách užívame aj dve kávové lyžičky na jeden domáci hrnček, alebo pol litrový, prípadne ak nevidíme účinkovanie čaju. Rovnako by sme mali väčší účinok potom dávku znížime. Pri chorobách močových ústrojov použijeme ráno a večer pol litrový hrnček. Hrnček s vriacou vodou ihneď stiahneme z ohňa, aby už voda ďalej nevrela, lebo tak by sme dosiahli odvar a nie čaj. Pri močových chorobách použijeme polievkovú lyžicu rastlín. Až čaj vychladne, precedíme ho, a pijeme ho pomaly po glgloch, dúškoch. Obyčajne nesladený. Sladiť domácim medom alebo hroznovým cukrom možno pri chorobách dýchacích ciest, reumatických a zažívacích orgánov. Pijeme ho pred jedlom. Raňajší čaj je najdôležitejší. Doobeda netreba piť nič tekuté.

Čaj sa pije tri týždne a po tej dobe urobíme prestávku v pití čaju na desať dní a pijeme ho dotiaľ, pokiaľ nezistíme, že sme zdraví. Pri chronických chorobách - teda niekoľkoročných alebo zdedených, napr. s voskovou pečeňou, to môže trvať aj dlhšie, ale lieky prirodzené liečia a vyliečia spoľahlivo.

Pri liečbe sa musí dodržiavať životospráva a potrebná diéta. Nesmie sa fajčiť a piť liehoviny počas liečby čajom. Ani pivo a zrnková káva s kofeínom. Aby liečba čajom bola účinná nesmú sa jesť potraviny, ktoré dostaneme od zvierat a zo zvierat, jedine ryby v rastlinnom oleji! To znamená, že sa nesmie jesť kuracie, kačacie, husacie, bravčové a hovädzie mäso. Ďalej klobásu, tlačenkú, salámu, šunku atď., bravčová masť, kravské mlieko, maslo, tvaroh, jogurt, smotanu, kefir. Treba piť mlieko napr. z ovsa, sóje. Neslobodno jesť vajíčka, ovčí syr, a aj mäso zo zajaca a z divjej zveriny.

Na prípravu jedál používať jedlé olejové tuky, a to lisované, čiže nerafinované ako je lahodný olej a panenský olivový olej! Zápražku pripravovať zo sójovej múky. Odporúčame piť kakaové ovsené, sójové mlieko.

Nielen liečivými rastlinami sa treba liečiť. To sa dá získať jedením surovej zeleniny, ovocia a jedál pripravených z nich.(vid'. Obr. č. 5, 6, 7)

Pamätajte, že hlavne syntetické, čiže chemické lieky a tablety otravujú pečeň a skrátiť dobu života na predčasný odchod, lebo oslabia srdcový sval, lebo zničia červené a biele krvinky a ochorejú tak aj ľadviny a močové orgány. Ten, kto neverí prírodným liekom sám sa ochudobňuje o pomoc pri svojom uzdravovaní. *Karol Minarčík, bylinný lekár, lekárnik.*

HISTORICKÝ POHĽAD NA PRÍRODNÉ LIEČIVÁ

Lekárska a ošetrovateľská starostlivosť prešla dlhým vývojom od primitívnych liečebných metód, spojených s vierou v nadprirodzené sily, k moderným spôsobom liečenia a ošetrovania chorých na základe hlbokého vedeckého poznania. Kvalita ošetrovateľskej starostlivosti sa zvyšovala s rozširujúcimi sa odbornými poznatkami pracovníčok, ktoré ošetrovateľskú starostlivosť poskytovali. História ošetrovateľstva je preto úzko spojená s vývojom ošetrovateľského vzdelania.

Svetová zdravotnícka organizácia a jej programy zdravia.

World Health Organisation (WHO) vznikla schválením štatútu Svetovej zdravotníckej organizácie (SZO) v New Yorku v júli 1946 a ratifikáciou členskými štátmi OSN vrátane Československej republiky vstúpila 7. apríla 1948 do platnosti. Tento deň sa stal dňom založenia SZO a Svetovým dňom zdravia v kalendári OSN. Sídлом SZO je Palác národov v Ženeve . Oblasťný výbor SZO pre Európu sídli v Kodani .

SZO od roku 1976 si stanovila nasledujúce ciele:

- rozvoj zdravotníckych služieb,
- prevencia chorôb a boj s chorobami,
- starostlivosť o ozdravenie životného prostredia,
- výchova zdravotníckych kádrov,
- rozvoj medicínskeho výskumu a výskumnej činnosti v oblasti rozvoja zdravotníckych služieb,
- rozvoj a podpora programu.

Súčasná programová štruktúra a z nej vyplývajúce ciele sa sústreďujú na zlepšenie zdravia ľudí ako celospoločenského záujmu. SZO má celý rad programov a stratégií, ktoré sú veľkoplošne rozpracované a priebežne sa plnia. Medzi najnovšie projekty SZO patria :

- INCO COPERNICUS - program financovania epidemiologických štúdií Európskej únie (financuje napr. projekt na prevenciu rakoviny pľúc).
- CÉSAR - program zameraný na sledovanie prašnosti vo vybraných mestských aglomeráciách vo vzťahu k zdraviu detskej populácie.
- MONICA - program zameraný na monitorovanie trendov a determinantov srdcovocievnych chorôb u obyvateľov, zameraný na bližšie sledovanie a získavanie databázy o rizikových faktoroch aterosklerózy.
- ORATEL - program zameraný na orálne zdravie.
- LEMON - program zameraný na vzdelávanie sestier a ošetrovateľstvo.
- CINDY- program na redukovanie chronických neinfekčných chorôb.
- ZDRAVÉ MESTA - program na formovanie zdravého spôsobu života a zvyšovanie záujmu občanov o vlastné zdravie.
- ŠKOLY PODPORUJÚCE ZDRAVIE - program na osvojenie si zdravého spôsobu života, pestovanie väčšej zodpovednosti za vlastné zdravie a schopnosti zvládnuť základné rizikové faktory ohrozujúce zdravie.
- ZDRAVÉ PRACOVISKÁ - program zameraný na ovplyvňovanie pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu života pracovníkov.
- NEDA (National Estrogen Deficiency Awareness) - program zameraný na zvýšenie povedomia verejnosti o problémoch a rizikách spojených s nedostatkom estrogénov, vrátane prevencie osteoporózy u žien v menopauze.

Hlavnú programovú stratégiu SZO EURO tvorí :

- ZDRAVIE PRE VŠETKÝCH V 21. STOROČÍ - nový program, ktorý nadväzuje na program ZDRAVIE PRE VŠETKÝCH DO ROKU 2000.

Pri naplnení programu zdravie pre všetkých do roku 2000 v európskom regióne SZO zdôrazňovala dva faktory:

1. Napriek tomu, že boli na zdravotníctvo a na rozvoj nových liekov a medicínskej techniky v priebehu posledných rokov vynaložené nemalé finančné prostriedky, úroveň zdravia ľudí je oveľa nižšia, ako by mohla byť.

2. Celková vysoká úroveň rozvoja európskeho regiónu a vedecký, hospodársky a výchovný štandard dosiahnutý vo väčšine európskych krajín je v pomere so stavom zdravia.

Vychádzajúc z tohto rámca schválil SZO - EURO v roku 1980 svoj prvý zdravotno - politický postup - európsku stratégiu zameranú na dosiahnutie zdravia pre všetkých. Táto stratégia sa usilovala o základnú zmenu vo vývoji zdravotníctva jednotlivých štátov a určila štyri oblasti, na ktoré sa bolo potrebné zamerať :

1. životný štýl a zdravie ,
2. rizikové faktory súvisiace so zdravím a prostredím,
3. nové zameranie systému poskytovania zdravotnej starostlivosti,
4. politické, správne, technické, personálne a vedeckovýskumné opatrenia.

Nevyhnutné predpoklady zdravia a cieľové úlohy na dosiahnutie zdravia pre všetkých boli:

- zbaviť svet strachu z vojen,
- rovnaké možnosti pre všetkých,
- uspokojovanie základných potrieb,
- výživa,
- základné školské vzdelanie,
- voda, hygiena a sanitácia,
- bývanie na primeranej úrovni,
- zaisťovacie práce a užitočnej roly v spoločnosti,
- politická vôľa a verejná podpora.

Program SZO Zdravie pre všetkých do roku 2000 ostane pre Európu trvalým princípom aj po roku 2000. V posledných 20 rokoch sa v celom európskom regióne udiali politické, sociálne, ekonomické a iné zmeny, ktoré si vyžadujú inováciu programu. Zmenila sa koncepcia zdravia, nastali demografické zmeny, dôležitým sa stáva zdravie a ekonomická produktivita, predĺžila sa stredná dĺžka života pri narodení, mení sa charakter infekčných chorôb a vyskytujú sa nové, zvýšil sa výskyt neinfekčných chorôb, sme ohrození životným prostredím a zmenou životného štýlu, stupňuje sa urbanizácia a rast megamiest, globalizuje⁵ sa obchod, rozvíjajú sa nové technológie, rozmáha sa cestovanie.

Program je formulovaný do 21 cieľov. Termín ich plnenia je podľa druhu a charakteristiky rok 2000, pri niektorých sú skoršie termíny. Závažnou súčasťou programu je monitorovanie a periodické vyhodnocovanie výsledkov, ktoré by sa dali porovnať medzi jednotlivými štátmi.

CIEĽ 1 : Solidarita so zdravím v európskom regióne

CIEĽ 2 : Rovnosť v zdraví

CIEĽ 3 : Zdravý štart do života

⁵ Lat. globálny – celkový, súhrny, vzťahujúci sa na celý okruh javov alebo otázok patriacich k sebe.

CIEĽ 4 : Zdravie mladých ľudí
CIEĽ 5 : Zdravé starnutie
CIEĽ 6 : Zlepšiť duševné zdravie
CIEĽ 7 : Znížiť výskyt infekčných chorôb
CIEĽ 8 : Znížiť výskyt neinfekčných chorôb
CIEĽ 9 : Znížiť výskyt poškodenia z násilia a nehôd
CIEĽ 10 : Zdravé a bezpečné životné prostredie
CIEĽ 11 : Zdravší život
CIEĽ 12 : Znížiť poškodenia z alkoholu, drog a tabaku
CIEĽ 13 : Miesta pre zdravie
CIEĽ 14 : Mnoho-odvetvová zodpovednosť za zdravie
CIEĽ 15 : Integrované odvetvie zdravotníctva
CIEĽ 16 : Manažment pre kvalitu starostlivosti
CIEĽ 17 : Financovanie zdravotníckych služieb a pridelovanie zdrojov
CIEĽ 18 : Rozvoj ľudských zdrojov pre zdravie
CIEĽ 19 : Výskum a poznatky v zdravotníctve
CIEĽ 20 : Mobilizácia partnerov pre zdravie
CIEĽ 21 : Politika a stratégia pre zdravie pre všetkých.

V roku 2010 by už mali všetky členské štáty uskutočňovať politiku zdravia pre všetkých inštitucionálnymi infraštruktúrami, manažérskymi procesmi a inovatívnym vedením. (Hanzalíková a kol., 2004, s. 46-47, 54).

VYSVETĽOVANIE ZVÄZKOV PRÍRODY A SOLIDARITY MEDZI ĽUĎMI Z POHLADU E. DURKHEIMA.

Veľký význam E. Durkheim venoval vysvetľovaniu vzťahov prírody a solidarity⁶ medzi ľuďmi, ktoré sa zjednocujú do určitého „spoločenského druhu“. Spoločnosť podľa názoru francúzskeho vedca nemôže existovať bez solidarity ľudí. Reálne existujú a sú prístupné na pozorovanie rôzne formy solidarity: rodinná, profesijná, náboženská, národnostná, atď. .

Pri hľadaní zdrojov sociológ sústreďoval pozornosť na spoločenskú deľbu práce. Bol presvedčený, že ľudia pri výmene predmetov svojej činnosti sa dostávajú do závislosti. Spoločenský podiel práce integruje individuá, zabezpečuje jednotu sociálneho organizmu, vytvára pocity solidarity. Solidarita podľa Durkheima je uznávaná všetkými členmi spoločnosti. Potreby v spoločenskom zriadení sú v harmónii, v solidarite, vyznačujú sa morálkou. Morálnym je aj podiel práce. Odtiaľto pramenia myšlienky sociológa o tom, že morálne normy sú hlavnou silou priemyselnej spoločnosti, ktorá je schopná zabezpečiť vysoký stupeň integrácie rôznorodých sociálnych štruktúr – rodina, cirkev, politická strana, a podobne.

Vedomosti a presvedčenia sú základné znaky kultúry. Presvedčenie spočíva v skutočnom poznaní, ktorými sa riadia ľudia v každodennej činnosti, ktoré začleňujú do noriem, zvykov a správania. Presvedčenie je určité duchovné hľadisko vlastnosť.

⁶ Lat. solidárny – podporujúci sa navzájom, svorný, družný.

Presvedčenie je charakteristická genetická nerozlučnosť, rozdielnosť intelektuálne - racionálneho, citovo emocionálneho a vôľového prístupu k poznaniu vecí a javov.

Pod vplyvom objektívnych podmienok bytia ľudí, v procese osvojenia vytvorenej kultúry a nahromadených praktických skúseností sa formuje presvedčenie.

Všetky znaky presvedčenia predvídajú účinky a správanie ľudí, stávajú sa motívmi pre činnosť. Medzi existujúcimi, rozšírenými vedomosťami ľudí vždy existuje nedokonalosť.

Príčiny protirečení, vedomostí a presvedčení sú rôzne. Keď vedomosti sú v protiklade skutočnosti, ktorá má postavenie vládnucej ideológie v spoločnosti, ľudia sa skôr alebo neskôr začínajú stavať do pozície ich odporcov. Naopak keď vedomosti zobrazujú objektívne vedomosti rozvoja, môžu ovplyvňovať presvedčenie. Vedomosti, ktoré zobrazujú objektívne tendencie rozvoja poskytujú presvedčeniu objektívne hodnoty rozvoja a argumenty pre hlboký obsah, význam, ktorý označuje vzrastajúcu úlohu sociokultúrnych hodnôt.

Hodnoty vystupujú ako faktor, ktorý zohráva určitú úlohu pri regulácii sociálnych činností. Hodnoty sú dôležitým znakom kultúry – jej jadrom. Kultúra je spôsob, metóda hodnotového osvojenia skutočnosti: prírodných javov, technických vynálezov a vzájomných vzťahov v rodine. (viď. Príloha, obr. č. 8)

Hodnoty tvoria svojrázny sociálny mechanizmus, ktoré vytvárajú, chránia, rozvíjajú a odovzdávajú nasledujúcim generáciám. Hodnota zobrazuje podstatu postavenia objektu pre subjekt v kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľoch. Preto aby nejaký jav sa stal hodnotou musí mať vlastnosti, vtedy, keď sám výber a využitie potrebných vlastností sa vyznačuje záujmami a potrebami ľudí. Hodnota predstavuje význam predmetu pre človeka. Jednota objektívneho a subjektívneho má stúpajúcu tendenciu hodnôt. Hodnota ako typ presvedčenia je jadrom celistvého systému a presvedčení ľudí.

V súčasnom svete hodnoty sú omnoho rozmanitejšie čo do obsahu a funkcií. Sociológiu zaujímajú hodnoty, ktoré zohrávajú úlohu pri regulácii vzájomných vzťahov ľudí v spoločnosti. Úloha hodnôt ako regulátorov v správaní človeka sa prejavuje v tom, že ho orientujú v okolitom svete, prebúdzajú ho ku konkrétnym činnostiam a dávajú činnostiam smerovanie a obsah. Kultúrne hodnoty sa smerujú v spoločnosti preto, aby človek ovládal prírodu, vytváral žiadané činnosti, neporušoval citlivosť spoločenského života, podporoval jeho rozvoj. (Prislupský, 2005, s. 17)